

آینده شگفت‌انگیز

B. Corning

ترجمه: مژگان معتقد

آینده احتمالا "تعداد حسابداران مجرب و کارآزموده رشد فزاینده‌ای خواهد داشت و **انجمن حسابداران خبره مدیریت**^۳ و **انجمن حسابداران رسمی**^۴ تعداد اعضای خود را به دو برابر افزایش خواهند داد. تعداد دانشجویان انجمن حسابداران رسمی بین سالهای ۱۹۸۹ و ۱۹۹۹ از سی‌هزار دانشجو به هفتاد و دوهزار رسیده و حدود ۱۴۰ درصد افزایش یافته است. همچنین تعداد اعضای انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز و **انجمن رسمی مالییه عمومی و حسابداری**^۵، افزایش زیادی خواهد یافت.

تعداد حسابداران

زن نیز روبه افزایش است. در ۲۰ سال اخیر افزایشی مداوم و یکنواخت در تعداد زنان حسابدار وجود داشته است و همچنان ادامه دارد. علاوه بر آن زنان زیادی، پستهای مهمی را در جهان اشغال کرده‌اند. در آینده حسابداران غیرحرفه‌ای حذف می‌شوند و تنها کسانی برجا

می‌مانند که دارای مهارتهای تخصصی ویژه باشند.

رشد شگفت‌انگیز فناوری

اما آنچه در آینده تأثیر عمده‌ای روی موسسه‌های حسابداری خواهد داشت فناوری است. بخش چشمگیری از وظایف حسابداری همچنان به‌وسیله **فناوری اطلاعات**^۶ انجام خواهد شد. بسته‌های نرم‌افزاری فناوری اطلاعات در شش سال گذشته تغییر چشمگیری داشته است.

در سال ۲۰۱۰ درآمد کافی به‌دست آوریم باید آماده باشیم. با وجود همه تحولات، دنیای حسابداری فرق زیادی نکرده است. **انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز**^۷ در مقالات خود، نیروی محرکه و

عوامل لازم برای تغییر در موسسه‌های حسابداری را بیان کرده است. این عوامل عبارتند از بین‌المللی کردن تجارت، فشارهای رقابتی فزاینده، اهمیت روزافزون موسسه‌های کوچک، فشارهای اجتماعی برای مسئولیت پاسخگویی بیشتر، چالشهای فناوری اطلاعات و الگوهای در حال تغییر انجام کار.

یک مؤسسه حرفه‌ای از طریق صدور گزارشی ویژه، شرایطی را پیش‌بینی کرده است. براساس این گزارش، در سالهای

مقدمه

زندگی ده سال قبل را به یاد می‌آورید؟ دنیا کاملاً با امروز فرق داشت. دیوار برلین تازه برداشته شده بود؛ نظام کمونیستی در اروپا در حال فروپاشی بود؛

در انگلستان، محافظه‌کاران بر اریکه قدرت بودند؛ تونل زیر کانال مانس هنوز تمام نشده بود؛ در زمینه فناوری اطلاعات شرکت **آی‌بی‌ام (IBM)** تسلط کامل داشت؛ **هیئت استانداردهای حسابداری**^۱ هنوز تشکیل نشده بود؛ و مجله **اکانتنسی (Accountancy)** در مقاله‌هایی پیرامون چگونگی استفاده از سیستم عامل **ویندوز (Windows)**، خوانندگان را متقاعد می‌ساخت که از رایانه‌هایی با ۴ مگابایت حافظه موقت استفاده کنند.

سرعت و سرعت

همه چیز عوض شد و این تغییرات به سرعت صورت گرفت. اما وقتی به آغاز هزاره جدید می‌نگریم آیا می‌توانیم

مطمئن باشیم که سرعت تغییر همان‌طور که بسیاری از مردم پیشگویی می‌کنند، باز هم افزایش خواهد یافت؟ جواب باید مثبت باشد. زیرا سال ۲۰۰۰ میلادی خواه‌ناخواه با پیشرفت فوق‌العاده‌ای در فناوری همراه بوده و این مسئله به‌طور کامل موجب تجدید ساختار حیات شرکتها و روش انجام کسب و کار شده است. برای اینکه بتوانیم در دنیای جدید حضور داشته باشیم موسسه‌های حسابداری باید تغییر کنند و اگر بخواهیم

تغییر اصلی در این است که در شرایط حاضر حسابداران انواع بسته‌های نرم‌افزاری را برای انجام کارشان در اختیار دارند. پیشرفتهای فناوری، حسابداری را

دگرگون می‌کند، بنابراین باید در جستجوی افرادی باشیم که بتوانند محاسبات کامپیوتری را تفسیر کنند زیرا نرم‌افزار نمی‌تواند این کار را انجام دهد. سن حسابداران آشنا با فناوری در آینده کمتر خواهد بود. اما حساسیتهای سنی نیز تا زمانی که حسابداران

مغرب قدیمی به دلیل پیشرفت تکنولوژی کنار گذاشته نشوند زیاد نخواهد شد. تنها موسسه‌های بزرگ نیستند که نیاز دارند از تکنولوژی جدید استفاده کنند بلکه این تغییرات روی همه مؤثر خواهد بود و مهم این است که افراد فکر نکنند این مسئله فقط دامنگیر بزرگان است.

دنیای حسابداران در آینده مجازی خواهد بود. ما می‌توانیم خیلی جدی به جای مراجعه شخصی و یا ملاقات با ارباب رجوع، از طریق اینترنت با آنان ارتباط برقرار کرده و همکاری کنیم.

دنیای آب رفته

پیشرفتهای فناوری با عامل محرک دیگری برای آینده حرفه، به صورت زنجیری ناگسستنی پیوسته است. گرایش به سمت جهانی شدن حرفه همواره وجود داشته است و حالا فناوری این کار را آسانتر کرده است.

دنیا کوچکتر می‌شود. این عبارت ترسناکی است ولی حقیقت دارد. فناوری

موجب تحول است و این امکان را فراهم آورده است تا بتوان براحتی با مردم سراسر جهان ارتباط برقرار کرد. این امر هر مؤسسه را قادر می‌سازد تا خدمات

حرفه‌ای خود را در سطح محلی، منطقه‌ای، کشوری و حتی در حد جهانی ارائه دهد.

آینده، موسسه‌های حسابداری را به خود خواهد دید که به عنوان قسمتی از راهبردهای جهانی شدن، با دیگر سازمانهای خدماتی از قبیل موسسه‌های حقوقی، بانکی و

ارائه خدمات مالی، ارتباط برقرار خواهند کرد تا بتوانند به مشتری خدمات بهتری ارائه دهند.

جامعه حقوقی با انجام کار توسط مشاوران حقوقی (وکلا دادگستری) برای موسسه‌های حسابداری موافقت کرده اما این موضوع هنوز به طور رسمی مطرح نشده است. مقررات انضباطی متعدد برای موسسه‌های حسابداری ممکن است مفید باشد، ولی مقررات انضباطی بسیار زیاد در حرفه حقوقی برای اهل حرفه هراس‌آور است.

یک بولتن تحقیقی ادعا می‌کند که هدف موسسه‌های حسابداری این است که همه با هم یکی شوند (مانند فروشگاههای بزرگ که با یک بار مراجعه به آن می‌توان کلیه مایحتاج زندگی را فراهم کرد) و موسسه‌های خدمات حرفه‌ای جهانی را به وجود آورند تا بتوانند به مشتریان بین‌المللی خدمات ارائه دهند. وابسته کردن آنان به موسسه‌های حقوقی امری مهم و درخور توجه است، زیرا آنها اساساً

از سرمایه کافی، مشتری کافی و حضور جغرافیایی خوبی برخوردارند.

نقش مشاوره مدیریت

موسسه‌های حسابداری، مدتی طولانی است که خدمات مشاوره مدیریت^۷ ارائه می‌کنند اما در هیچ زمانی به اندازه امروز این کار را نکرده‌اند. برای مثال ۱۶ درصد درآمد مؤسسه ک پی ام جی (KPMG) در سال ۱۹۸۹ از طریق مشاوره مدیریت کسب می‌شد که سال قبل به رقمی حدود ۳۰ درصد رسید.

اعتقاد به اینکه حسابداری رایانه‌ای به حسابدارانی نیاز خواهد داشت که بتوانند مهارت‌های مشاوره‌ای تجاری خود را صیقل دهند، از معروفترین ایده‌هاست. مهارت‌های فنی، خود به خود به دلیل فناوری اطلاعات و دلایل دیگر تغییر می‌کند. ما اکنون می‌توانیم برنامه‌هایی رایانه‌ای داشته باشیم که دفترها را تراز کنند، در حالی که عادت کرده‌ایم برای تنظیم دفترها زمان صرف کنیم و انتظار داریم مهارت‌های بیشتری داشته باشیم. یک حسابدار شخصی با توانایی فنی محدود و مهارت‌های جامع حرفه‌ای، عنصر مطلوبی برای آینده نیست. رشته حسابداری در درون مشاوره تجاری گسترش خواهد یافت.

لزوم کسب مهارت‌های بیشتر

حسابداران در عمل باید نگرش تجاری و فراست زیادی داشته باشند و مهارت‌های عمومی خود را ارتقا دهند. حسابداران شاغل باید مهارت‌های شخصی بیشتری داشته باشند و بتوانند روی تصمیمگیری افراد تأثیرات مهمی بگذارند.

عوامل مؤثر بر حرفه حسابداری در آینده، بر روی صنایع و موسسه‌های حرفه‌ای دیگر نیز تأثیر خواهد داشت و این تنها خاص حرفه حسابداری نخواهد بود.

هر چه ما در کارمان بیشتر مهارت به دست می‌آوریم، مردم هم به چیزهایی مانند کار، سطح زندگی و محیط کار اهمیت بیشتری می‌دهند. همچنین تأکید

با آینده هماهنگ شدن را می‌توان از بازیگران دنیای آینده (یعنی فناوری) یاد گرفت

زیادی روی توانایی مشتری وجود دارد. مشتریان هم اکنون توانایی و قدرت زیادی دارند که قیمت‌ها را مقایسه کرده از جایی خرید کنند که بهای مناسبتری دارد. مباحث مربوط به شفافیت اطلاعات، باعث شده است که این موضوع در تمام شرکت‌های دنیا، بخصوص در سیاست‌های محیطی مورد توجه قرار گیرد.

راه‌های جدید

فشارهای وارد بر تجارت که انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز از آن به عنوان بزرگترین فشار برای جابجایی یاد می‌کند می‌تواند موقعیتی عالی برای حسابداران فراهم کند. این موضوع تأثیر بزرگی بر ما دارد و نیروی بالقوه فعالیت‌های ما را در ده سال آینده ضمانت خواهد کرد.

در مورد عوامل مؤثر فناوری، جهانی شدن و تغییر نگرش و ادراک مشتریان و تمایل آنها به کسب اطمینان بیشتر، فرصت‌های زیادی وجود دارد تا نشان دهیم که علاوه بر اطمینان دادن به مردم در مورد گزارش‌های مالی، چه خدمات دیگری نیز می‌توانیم انجام می‌دهیم.

اما تمام این تغییرات نیازمند آن است که مردم دوباره آموزش ببینند. نیاز مبرمی وجود دارد به اینکه نیروی کار دوباره آموزش داده شود، و این در مورد همه مهارت‌ها صادق است. ما دانش و آگاهی را لزوماً مبادله می‌کنیم و مردم تشخیص می‌دهند که هماهنگ کردن پیچیدگی نیروی کار، بسیار مشکل است.

اگر شما در یک مؤسسه بزرگ باشید، احتمالاً "هماهنگ شدن با پیشرفت و توسعه برایتان آسانتر خواهد بود. پنج مؤسسه حسابرسی بزرگ جهان حجم زیادی از افراد تحصیلکرده سطح بالا و دارای قابلیت انعطاف در اختیار دارند که می‌توانند دوباره آموزش ببینند و مهارت‌های جدید کسب کنند. ما چون در مؤسسه‌های خدماتی حرفه‌ای کار می‌کنیم باید از مشتریان خود جلوتر باشیم. ما دانش خود را می‌فروشیم پس در میدان دانش باید از همه پیشروتر

باشیم. شاغلان موسسه‌های کوچکتر وقتی به کارهای ارائه شده خود دقت کنند احساس بیفایده‌گی نخواهند کرد.

در موسسه‌های کوچک، موضوع بحث افراد این خواهد بود که: "نگاه کنید، من کسی هستم که انعطاف‌پذیری زیادی دارد و با موضوعات کمی سروکار دارم. همه آنچه من باید انجام دهم این است که یک گام جلوتر از مشتریان حرکت کنم. اگر برخی از مشتریان من فکر می‌کنند کوچک بودن موجب پیشرفت بیشتر آنان می‌شود پس من نیز باید بتوانم از آنان جلوتر گام بردارم."

با آینده هماهنگ شدن را می‌توان از بازیگران دنیای آینده (یعنی فناوری) یاد گرفت. مقدار بسیار زیادی از آموزش‌های لازم از هم اکنون مشخص است.

تأسیس انجمن‌های جدید

بحث در مورد آموزش، نقش انجمن‌های حرفه‌ای حسابداری را که اهمیت اساسی در ارتقای کیفیت حرفه در آینده دارند، مطرح می‌سازد.

انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز، در شکل فعلی خود، احتمالاً نمی‌تواند بیش از ۱۰ سال دوام آورد. صحبت از ارتباط است؛ یک مؤسسه حرفه‌ای باید به خوبی چیزهایی را که اتفاق می‌افتد منعکس کند و مسئولیت دارد تا می‌تواند شرایط موجود را دگرگون کند. به علاوه، تعداد زیادی موسسه‌های حسابرسی در انگلستان وجود دارد که نمی‌خواهند از گردونه خارج شوند. انجمن باید بیش از گذشته به فعالیت‌های تجاری و بازرگانی بپردازد.

چگونه به این مرحله رسیده‌ایم؟

مشکل است باور کنیم حسابداری به عنوان حرفه، ۱۵۰ سال قبل متولد شده است. مهمترین تحولات تاریخی حسابداری به شرح زیر بوده است.

دهه ۱۸۵۰

در سال ۱۸۵۳ **جامعه حسابداران ادینبورگ**^۱ شکل گرفت و سال بعد

مجوز تأسیس دریافت کرد. در سال ۱۸۵۵ **انجمن حسابداران و کارشناسان گلاسگو**^۲ و در ۱۸۶۷ **جامعه حسابداران آبردین**^۳ ایجاد شد و تا حدود ۲۵ سال حسابداران تنها اعضای این سازمانها بودند.

دهه ۱۸۷۰

در لیورپول، لندن، منچستر و شفیلد موسسه‌های منطقه‌ای تشکیل شدند. در سال ۱۸۸۰ همگی با هم ائتلاف کردند و انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز را به وجود آوردند.

سال ۱۸۸۵

جامعه حسابداران و حسابرسان^۴

تأسیس شد. این انجمن پیشرو همه موسسه‌های دیگر از جمله **اتحادیه حسابداران اسکاتلند**^۵ در سال ۱۸۹۱، **انجمن حسابداران رسمی**^۶ در سال ۱۹۰۳، **انجمن حسابداران لندن**^۷ در

سال ۱۹۰۴ و **انجمن مرکزی حسابداران**^۸ در سال ۱۹۰۵، بود که همه آنها در سال ۱۹۴۱ با هم ادغام شدند و **جامعه حسابداران رسمی**^۹ را که حالا انجمن حسابداران رسمی نامیده می‌شود به وجود آوردند.

در پاسخ به این سؤال که چرا جوامع حرفه‌ای اسکاتلند و انگلستان از هم جدا افتادند و چرا بعد از سال ۱۸۸۰ سازمانهای بیشتری به وجود نیامده است، جوابهای زیادی وجود دارد. ملی‌گرایی، محدودیتهای اجتماعی، نبود قوانین و آیین‌نامه‌ها و دستورها و قوانین حکومتی که بتواند از پراکندگی حسابداران و شکلگیری موسسه‌های خصوصی جلوگیری کند و همچنین این حقیقت که حسابداری تنها یک فن نیست بلکه مجموعه‌ای از فنون است، مهمترین علل موضوع فوق بودند.

شکلگیری موسسه‌ها با تصویب قانون مالی در سال ۱۹۰۳ تقویت شد. طبق این قانون به حسابداران، مشاوران حقوقی و وکلای مدافع اجازه داده شد تا در مراجع عمومی مالیاتی حاضر شوند. در این قانون از حسابدار به عنوان فردی که عضو انجمن حسابداران رسمی است نام

برده شده است.

در این سالها، مجامع حرفه‌ای تأکید زیادی داشتند که دولتهای محلی و حسابداران صنعتی، موسسه‌هایی خاص خود به وجود آورند. **انجمن حسابداران و خزانهداران شرکتها**^{۱۷} که حالا انجمن رسمی مالیه عمومی و حسابداری نامیده می‌شود در سال ۱۸۸۵ و **انجمن حسابداران صنعتی**^{۱۸} که اکنون انجمن حسابداران خبره مدیریت نامیده می‌شود در سال ۱۹۱۹ به وجود آمدند.

حسابداران انگلیسی و سایر افراد حرفه‌ای در سراسر دنیا پراکنده‌اند. به موازات انگلستان، از سال ۱۸۸۰ در کشور کانادا و از سال ۱۸۸۵ در استرالیا موسسه‌های حسابرسی تأسیس شد. اما موسسه‌های حرفه‌ای امریکایی برای جامعه تجاری انگلستان و حسابداران انگلیسی جذابتر بود. **ادوین گوتری** (Edwin Guthrie)، عضو موسس انجمن انگلیسی حسابداران، در ۱۸۸۷ واسطه تأسیس انجمن امریکایی حسابداران عمومی بود که اکنون **انجمن حسابداران رسمی امریکا**^{۱۹} نامیده می‌شود.

سال ۱۸۹۲

این سال مقارن با تدوین مفاهیم و ادبیات حرفه حسابداری بود. تا اواخر دهه ۱۸۷۰ تنها مفاهیم و متون حسابداری دو طرفه که اساساً به‌وسیله استادان، بازرگانان، شاغلان و استفاده‌کنندگان نوشته شده بود در دسترس قرار داشت. **حسابرسی دیکسی** (Dicksee's Auditing) کتاب اصلی حسابداری بود که در سال ۱۸۹۲ منتشر شد. مفاهیم مندرج در این کتاب بعد از جنگ جهانی دوم نیز بسیار مورد استفاده قرار گرفت.

سال ۱۹۰۹

اولین زن به عضویت موسسه‌های حرفه‌ای حسابرسی پذیرفته شد. شکلگیری و پذیرش اعضای جدید در مجامع حرفه‌ای تا سال ۱۹۲۰ طول کشید. در این سال یک زن فرصت آن را یافت که در انگلستان حسابدار خبره شود.

سال ۱۹۴۲

ابتدا اصول پیشنهادی حسابداری^{۲۰} و

سپس **بیانیه‌های استانداردهای حسابداری**^{۲۱} و **استانداردهای گزارشگری مالی**^{۲۲} به وجود آمد. همچنین با پیشقدمی انگلستان **کمیته تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابداری**^{۲۳} شکل گرفت. مرکز کار این سازمان همواره در انگلستان بوده است.

سال ۱۹۴۷

کرسی تمام وقت رشته حسابداری در **مدرسه عالی اقتصاد لندن**^{۲۴} تأسیس شد. همچنین انجمنی از مدرسان دانشگاهی حسابداری در سال ۱۹۴۷ تشکیل شد که اکنون **انجمن حسابداری انگلستان**^{۲۵} نامیده می‌شود. به رغم تشکیل این انجمن، حسابداری دانشگاهی تا سال ۱۹۷۰ رشد زیادی نکرد.

سال ۱۹۵۱

این دوران از دورانیهای مهم در تاریخ حسابداری است زیرا در این سالها رایانه برای اولین بار در کارهای تجاری مورد استفاده قرار گرفت. **دفتر الکترونیکی لیونز**^{۲۶} محاسبه قیمت تمام شده **کدبای هال بیکری** (Cadby Hall Bakerie) را انجام داد. در اواخر سال ۱۹۵۰ محاسبات حسابداری، به خصوص لیستهای حقوق و کنترل موجودیها به مرحله علمی رسید و محاسبات فنی توسط رایانه صورت گرفت و توسعه و پیشرفت رایانه‌های شخصی، مینی‌رایانه‌ها و میکرورایانه‌ها روش کارها را دگرگون کرد.

سال ۱۹۵۷

جامعه حسابداران و حسابرسان با ترکیب جوامع حرفه‌ای اسکاتلند، انگلستان، ویلز و ایرلند به وجود آمد. این ادغام تلاشی در روند هماهنگ کردن حرفه بود. رویداد مهم دیگر در این سالها، اتحاد مراجع حرفه‌ای ادینبورگ، گلاسگو و آبردین و تشکیل **انجمن حسابداران خبره اسکاتلند**^{۲۷} بود. سایر اقدامات بعدی برای ترکیب شش مرجع حرفه‌ای انگلیسی دیگر با شکست مواجه شد.

سال ۱۹۸۰

انجمن حسابداران رسمی، زنی را به عنوان رئیس انتخاب کرد. اما انتخاب یک زن به عنوان رئیس **کنگره بین‌المللی**

استانداردهای حسابداری^{۲۸} و انجمن حسابداران خبره انگلستان و ویلز در سالهای دهه ۱۹۹۰ انجام گرفت.

دهه ۱۹۹۰

مشاوره مدیریت برای بسیاری از موسسه‌های حرفه‌ای بسیار مفیدتر از حسابرسی سنتی و سایر کارهای حسابرسی است و در دهه ۹۰ میلادی از تعداد ۱۰ مؤسسه مشاوره انگلستان تنها دو مؤسسه، غیر حسابرسی بود. موسسه‌ها بعد از جنگ جهانی دوم رشد محسوسی داشتند و تغییر در اندازه موسسه‌های بزرگ شدت‌آور بود. با رشد این مؤسسات، آنها دیگر خودشان را مشابه گذشته به عنوان حسابداران خبره و یا حسابرسان قلمداد نمی‌کنند بلکه دامنه گسترده‌ای از انواع خدمات عرضه می‌کنند.

منبع:

1- Accountancy, International, January 2000, PP. 56 – 58

پانوشتها:

- 1- Accounting Standards Board (ASB)
- 2- Institute of Chartered Accountants in England & Wales (ICAEW)
- 3- Chartered Institute of Management Accountants (CIMA)
- 4- Association of Chartered and Corporate Accountants (ACCA)
- 5- Chartered Institute of Public Finance and Accountants (CIPFA)
- 6- Information Technology (IT)
- 7- Management Consultancy (MC)
- 8- Society of Accountants in Edinburgh (1853)
- 9- Institute of Accountants and Actuaries in Glasgow (1855)
- 10- Society of Accountants in Aberdeen (1867)
- 11- Society of Accountants and Auditors (SAA) (1885)
- 12- Corporation of Accountants in Scotland (1891)
- 13- Institute of Certified Public Accountants (1903)
- 14- London Association of Accountants (1904)
- 15- Central Association of Accountants (1905)
- 16- Association of Certified and Corporate Accountants
- 17- Corporate Treasurers and Accountants Institute (CTAI)
- 18- Institute of Cost and Works Accountants
- 19- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA)
- 20- Recommendation on Accounting Principles
- 21- Statements of Standard Accounting Practice (SSAP)
- 22- Financial Reporting Standards (FRS)

-
- ۲۳-International Accounting Standards
Committee(IASC)
۲۴-London School of Economics
۲۵-British Accounting Association
۲۶-Lyons Electronic Office (LEO)
۲۷-Institute of Chartered Accountants of Scotland
۲۸-International Congress of Accounting
Standards (ICAS)

پرو، شگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی